

Kīmisko vielu un kīmisko produktu drošības datu lapa

03.01.2023.g.

Dīzeļdegviela

1. Vienas un uzņēmuma apzināšana

1.1. Vienas apzināšana: *Dīzeļdegviela -10ppm, EN 590:2004, 271019410204*

1.2. Vienas lietošanas veidi: *Paredzēta izmantot kā degvielu iekšdedzes dzinējiem un apkures sistēmās*

1.3. Uzņēmuma apzināšana

Ražotāja identifikācija:

AS "OrlenLietuva"

Juodeikiai, Mažeikiu raj., Lietuva

Piegādātājs:

SIA "GotikaAuto" LV40003165118,

Mūkusalas iela 31, Rīga, Latvija, LV-1004

Talrunis 67610025

E-pasta adrese : info@gotikaauto.lv

Atbildīgā persona: naftas bāzes direktors Aleksandrs Petuhovs

Latvija, Jaunpūces, Staļģene, Jaunsvirlaukas pag., Jelgavas nov.

1.4. tālrunu numuri, kur zvanīt, ja notikusi avārija vai saindēšanās:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112

Ātrajai palīdzībai: 03

Piegādātājam: 67610025

Valsts toksikoloģijas centrs (+371) 67042468

2. Bīstamības apzināšana

Saskaroties ar degošu materiālu, izraisa ugunsgrēku. Pie apkārtējās vides temperatūras virs +60⁰ C, dīzeļdegvielas iztvaikošanas intensitāte ir pietiekama, lai virs brīvās šķidrums virsmas veidotos viegli uzliesmojošs tvaiku un gaisa maisījums. Degot veido toksiskas gāzes un biežus dūmus.

Ietekme uz cilvēka veselību: tvaiki kairinoši iedarbojas uz acīm, ieelpojot izsauc reiboni un var izraisīt koordinācijas traucējumus. Šķidrums kairinoši iedarbojas uz ādu un acīm, norijot izraisa sliktu dūšu un klepu.

Draudi apkārtējai videi: produkts ir toksisks ūdens organismiem. Var radīt ilgstošu nelabvēlīgu iedarbību uz ūdens vidi. Pastāv augsnes un gruntsūdeņu saindēšanas risks.

3. Sastāvs:

3.1. Dīzeļdegviela ir jēlnaftas atmosfēras spiediena destilācijas produkts, kas galvenokārt satur piesātinātus un aromātiskus ogleņdeņražus, ar oglekļa atomu skaitu molekulā C₉ - C₂₅ un ar viršanas temperatūras intervālu 150 – 400 °C.

3.2. Veselībai un videi bīstamo vielu koncentrācija bīstamajā ķīmiskajā produktā un koncentrācijas diapazons:

- AER_{d,v} – 300 mg/m³;*
- LC₅₀>40000 mg/m³;*
- IDLH>40000 mg/m³.*

3.3. Bīstamības simboli : Xn,R 10, R40; kanc.kateg.3

3.4. Ķīmisko vielu identifikācija: identifikācijas kods CAS Nr. 86290-81-5

3.5. ķīmiskās vielas vai ķīmiskā produkta bīstamības klase:

Dīzeļdegviela - kaitīgas viela, kas var radīt neatgriezeniskas iedarbības draudus (R40)

4. Pirmās palīdzības pasākumi:

4.1. vai ir nepieciešama neatliekamā medicīniskā palīdzība:

Iespējams reibonis un reibuma sajūta, vājums, koordinācijas traucējumi, temperatūras pazemināšanās, pulsa palēnināšanās, slikta dūša, kņūdoša sajūta kaklā, klepus, acu kairinājums, sausums, nieze un ādas apsārtums.

4.2. īsa informācija par pirmo palīdzību:

Pirmās palīdzības sniegšana gadījumos, kad produkts ir ieelpots: cilvēku, kurš ieelpojis tvaiku, nogādāt svaigā gaisā.

Pirmās palīdzības sniegšana gadījumos, kad produkts ir nokļuvis uz ādas: novilkt saindēto apģērbu, rūpīgi nomazgāt ādu ar ūdeni un ziepēm. Ja ādas kairinājums nepāriet, jāmeklē ārsta palīdzība.

Pirmās palīdzības sniegšana gadījumos, kad produkts ir iekļuvis acīs: rūpīgi izmazgāt acis ar ūdeni (arī zem plakstiņiem) un gaidīt medicīnisko palīdzību.

*Pirmās palīdzības sniegšana gadījumos, kad produkts ir norīts: **neizsaukt** vemšanu. Uzreiz iedot cietušajam divas karotes krējuma ar ledu, lai neitralizētu norīto produktu. Izsaukt ārstu.*

Informācija ārstiem un citām kompetentām personām, kas sniedz medicīnisko palīdzību: plaušās iekļuvušais produkts var izsaukt plaušu ķīmisko iekaisumu. Ja pēc produkta norīšanas kairinājums un dedzinoša sajūta nepāriet, cietušajam jāiedod 50-100 grami ūdenī izšķīdinātas medicīniskas ogļu suspensijas.

4.3. simptomi un iedarbības sekas, ja ķīmiskā viela:

4.3.1. tiek ieelpota: iespējams reibonis un reibuma sajūta, vājums, koordinācijas traucējumi, temperatūras pazemināšanās, pulsa palēnināšanās, slikta dūša, kņudoša sajūta kaklā, klepus.

4.3.2. nokļūst uz ādas: iespējams nieze un ādas apsārtums.

4.3.3. nokļūst acīs: iespējams acu kairinājums.

4.3.4. tiek norīta: iespējams reibonis un reibuma sajūta, vājums, koordinācijas traucējumi, temperatūras pazemināšanās, pulsa palēnināšanās, slikta dūša, kņudoša sajūta kaklā, klepus.

4.4. iedarbības sekas, kas atklājas vēlāk: nav

4.5. pirmās palīdzības līdzekļi, kuriem jāatrodas darba vietā:

<i>Priekšmeta un materiāla nosaukums</i>	<i>Skaitis</i>
<i>Priekšmetu un materiālu lietošanas pamācība valsts valodā</i>	<i>1</i>
<i>Vienreizējas lietošanas cimdi iepakojumā</i>	<i>1</i>
<i>Saspraužamās adatas</i>	<i>1</i>
<i>Šķēres (10-14 cm) ar noapaļotiem galiem</i>	<i>1</i>
<i>Mākslīgās elpināšanas maska iepakojumā</i>	<i>1</i>
<i>Trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā</i>	<i>2</i>
<i>Leikoplasts (2-3 cm) spolē</i>	<i>1</i>
<i>Brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā</i>	<i>15</i>
<i>Tīklveida pārsējs nr.3 (40 cm)</i>	<i>3</i>
<i>Marles saites (4 x 0,1 m) sterilā iepakojumā</i>	<i>4</i>
<i>Marles saites (4 x 0,05 m) sterilā iepakojumā</i>	<i>2</i>
<i>Pārsienamās paketes sterilā iepakojumā</i>	<i>2</i>
<i>Marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā</i>	<i>1</i>

<i>iepakojumā</i>	
<i>Marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā</i>	<i>1</i>

4.6. *Vai ir nepieciešama vai ieteicama medicīniskā palīdzība: ja notiek nelaimes gadījums vai jūtami veselības traucējumi, nekavējoties meklēt medicīnisku palīdzību .*

5. Ugunsdrošības pasākumi:

5.1. *piemērotie ugunsdzēšanas līdzekļi:*

- *norobežot riska zonu*
- *evakuēt cietušos un nepiederošās personas no riska zonas*
- *dzēšanai lietot gaisa mehāniskās putas*
- *nelielu liesmu dzēšanai izmantot pulvera tipa ugunsdzēšamo aparātu, ogļskābās gāzes ugunsdzēšamo aparātu un gaisa putu ugunsdzēšamo aparātu*

5.2. *ugunsdzēšanas līdzekļi, kurus aizliegts lietot: ūdens strūklu dzēšanai nelietot.*

5.3. *bīstamība, ko rada degošā viela vai produkts: degošais produkts veido toksiskas gāzes un biežus dūmus.*

5.4. *īpašs aizsardzības aprīkojums ugunsdzēsējiem: lietot izolācijas gāzmaskas un izolācijas aizsargapģērbu.*

6. Avārijas gadījumā veicamie pasākumi:

6.1. *personāla drošības pasākumi.*

- *pārtraukt darbu;*
- *norobežot avārijas vietu;*
- *evakuēt cietušos un nepiederošās personas no avārijas vietas;*
- *kontrolēt gaisa kvalitāti avārijas vietā;*
- *nodrošināt neaizdegšanos; avārijas vietā strādājošā personāla aizsardzība – pilnīgi izolējošs aizsargtērps, izolējošā gāzmaska, saspiestā gaisa elpošanas aparāts, izturīgi, necaurīdīgi cimdi. 1. personāla drošības pasākumi.*

6.2. *vides aizsardzības pasākumi:*

- *izplūdes vietu, akas, caurtekas un tml. apbērt;*
- *ar vaļņiem ierobežoto šķidrumu noklāt ar putām*

6.3. *savākšanas metodes:*

- šķidrumu savāc sūknējot ar speciālu automašīnu, ņemot vērā iespēju to novietot ārpus avārijas vietas;
- mazākus daudzumus var savākt ar nedegošām absorbējošām vielām

7. Uzglabāšanas un lietošanas noteikumi:

7.1. lietošana:

7.1.1. pasākumi, kas garantē drošību darbā ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem:

- vispārējā un vietējā nosūcošā ventilācija darba telpās;
- tehnoloģiskās iekārtas sprādziendrošā izpildījumā;
- darba rīki un instrumenti speciālā izpildījumā, kuri nerada dzirksteli;
- elektroiekārtas un atklāta liesma darba telpās aizliegta;
- smēķēšana un atklāta liesma darba telpās aizliegta

7.1.2. vides aizsardzības pasākumi:

Apkārtējās vides drošības pasākumu nodrošināšana: mēģināt apturēt produkta izplatīšanos pa teritoriju un aizkavēt produkta iekļūšanu apkārtējā vidē. Savākt izplūdušo šķidrumu līdz tā iekļūšanai kanalizācijā, zemē un gruntsūdeņos.

Attīrīšanas līdzekļi: nekavējoties uzsākt šķidruma savākšanu un saindētas zemes attīrīšanu. Nelielu šķidruma daudzumu var savākt ar uzsūcošas vielas (smilšu) palīdzību. Vērst uzmanību uz briesmām, ka var uzliesmot uguns, ka var rasties draudi veselībai, ko rada produkts. Savākt produkta paliekas saskaņā ar valstī spēkā esošajām prasībām

7.2. droši uzglabāšanas apstākļi:

- metāla rezervuāros ar aizsargvalni

7.3. citi pasākumi vai noteikumi - nav.

8. Kaitīgas iedarbības ierobežošana/personu aizsardzība

8.1. arodekspozīcijas robežvērtības rādītāji- $AER_{d,v} - 100 \text{ mg/m}^3$;

8.2. iedarbības kontrole:

8.2.1. arodekspozīcijas kontroles pasākumi – darba vides gaisa testēšana.

8.2.2. individuālās aizsardzības pasākumi:

8.2.2.1. elpošanas orgānu aizsardzība:

Ja darbības ir tādas, ka iespējami tvaiki, garaiņi, jālieto respiratori – stingrā saistībā ar to ražotāju instrukciju un lietošanas prasībām

8.2.2.2. roku aizsardzība:

Ja paredzams ādas kontakts – jālieto naftas, benzīna, eļļas izturīgi gumijas cimdi

8.2.2.3. acu aizsardzība:

Seja jāaizsargā ar sejas sargu vai aizsargbrillēm gadījumā, ja iespējams acu kontakts ar produktu

8.2.2.4. ādas aizsardzība:

Jālieto necaurļaidīgi aizsargtērpi un naftas, benzīna, eļļas izturīgi apavi, nodrošinot to savlaicīgu pārbaudi

8.3. vides aizsardzības kontrole:

Regulāri(ne retāk kā reizi mēnesī) vizuāli pārbaudīt rezervuāru un cauruļvadu virsmas vai nav naftas produktu noplūdes, kā arī visu virszemes darba zonu teritoriju vai nav izlijusi degviela.

8. 4. higiēnas pasākumi darba vietā:

Izvairīties no tvaiku ieelpošanas un kontakta ar ādu. Nepieciešamības gadījumā turēt tuvumā drošības līdzekļus. Rūpīgi nomazgāt bojāto ādu, apmainīt saindēto apģērbu vai saindētos līdzekļus.

9. Fizikālās un ķīmiskās īpašības:

9.1. vispārīgā informācija:

Dīzeļdegviela ir jēlnaftas atmosfēras spiediena destilācijas produkts, kas galvenokārt satur piesātinātus un aromātiskus ogleņūdeņražus, ar oglekļa atomu skaitu molekulā $C_9 - C_{25}$ un ar viršanas temperatūras intervālu $150 - 400^{\circ}C$.

9.2. veselības, drošības un vides aizsardzības informācija:

9.2.1. ķīmiskās vielas vai ķīmiskā produkta pH: neitrāls

9.2.2. viršanas temperatūra vai temperatūras intervāls: $150 - 356^{\circ}C$

9.2.3. uzliesmošanas temperatūra: $\geq 65^{\circ}C$

9.2.4. degtspēja:

9.2.5. *sastāvdaļas, kuras var eksplodēt vai kuras ir jutīgas pret triecienu vai berzi: spradziņa nebīstams*

9.2.6. *oksidējošās/reducējošās īpašības;*

9.2.7. *tvaika spiediens: 2-3 tilpuma %*

9.2.8. *relatīvais blīvums: 780 – 920 kg/m³*

9.2.9. *šķīdība:*

9.2.9.1. *ūdenī: nešķīst*

9.2.9.2. *taukos: nešķīst*

9.2.10. *ūdens/n-oktanola sadalīšanās koeficients;*

9.2.11. *viskozitāte: 2.0- 4.5 mm²/s*

9.2.12. *tvaiku blīvums attiecībā pret gaisu*

9.2.13. *iztvaikošanas ātrums;*

9.3. *citas ziņas -nav.*

10. *Stabilitāte un reaģētspēja:*

10.1. *apstākļi, no kuriem jāizvairās: dīzeļdegviela ir stabils šķidrums normālos apstākļos;*

11. *Toksikoloģiskā informācija:*

11.1. *ziņas par dažādiem iedarbības veidiem: kancerogēns, kaitīgs Xn.*

11.2. *ziņas par kairinājumu un kodīgumu:*

– *šķidrums un augstais tvaiku saturs kairinoši iedarbojas uz acīm un elpošanas ceļu gļotādu;*

- *šķidrums kairinoši un attaukojoši iedarbojas uz ādu.*

11.3. *ziņas par sensitivitāti;*

11.4. *ziņas par akūto un hronisko toksicitāti;*

11.5. *iedarbības simptomi, kas var izpausties kā:*

11.5.1. *īslaicīgs narkotiskais efekts;*

11.5.2. ilglaicīga iedarbība un var izraisīt arodslimības:

Ilgstoši un vairākkārtēji kontakti izsauc ādas kairinājumu. Tvaiki kairina acis un elpošanas ceļus. Ilgstošs kontakts ar dīzeļdegvielu tvaikiem var izsaukt nieru patoloģiju.

12. Ekoloģiskā informācija:

12.1. ekotoksicitāte :

Produkts ir toksisks ūdens organismiem. Var radīt ilgstošu nelabvēlīgu iedarbību uz ūdens vidi. Pastāv augsnes un gruntsūdeņu saindēšanas risks.

12.2. mobilitāte:

Produkts lēni izgaist no zemes un ūdens virsmas. Nedaudz šķīst ūdenī. Produkts var iekļūt augsnes virskārtā, pie tam nerasniedzot gruntsūdens līmeni. Sabrukšanas process notiek īpaši lēni anaerobos apstākļos (kas nepieļauj uzliesmošanu). Benzīna ogļūdeņraži var iesūkties organiskā vielā augsnē vai nogulumos.

12.3. produkta sastāvdaļu noturība, degradācija un noārdīšanās – nav informāciju.

12.4. produkta sastāvdaļu bioakumulācija:

Dīzeļdegvielas ogļūdeņražiem ir īpatnība nenozīmīgi uzkrāties dzīvajos organismos (izmēģinājumi ar zivīm: ogļūdeņražu koncentrācija zivīs ievērojami samazinās, ja zivis pārvieto tīrā ūdenī).

12.5. Cita veida nelabvēlīga iedarbība uz vidi– nav informāciju.

13. Iespējamie pārstrādes vai uzglabāšanas veidi:

13.1. drošības pasākumi ar ķīmiskās vielas vai ķīmiskā produkta atlikumiem vai produktiem:

Dīzeļdegviela saturošas atkritumi savākt specialos marķētos konteineros un pēc tām nodot transportēšanai un utilizācijai firmām, kurām izsniegta atļauja atkritumu apsaimniekošanai.

13.2. drošas metodes darbībām ar ķīmiskās vielas vai ķīmiskā produkta iepakojumu:

Tukša tara var saturēt produkta atlikumu. Jābūt bīstamības marķējuma zīmēm uz tukšās taras, tās nedrīkst noraut.

14. Informācija par transportēšanu:

- *ADR/RID: Dīzeļdegviela, uzliesmojošs šķidrums, 3. klase, tāpat 31 (c), bīstamības identifikācija Nr.30.*
- *UN: Dīzeļdegviela, uzliesmojošs šķidrums, 3. klase, III iesaiņojuma grupa, UN Nr. 1202.*
- *IATA/ICAD: Dīzeļdegviela, uzliesmojošs šķidrums, 3. klase, iesaiņojuma grupa III.*
- *IMO: Dīzeļdegviela, uzliesmojošs šķidrums, 3.3. klase, iesaiņojuma grupa III*

15. Reglamentatīva informācija

15.1. veselības, drošības un vides aizsardzības informācija:

- *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris),kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH);*
- *LR KM noteikumi Nr.107 “Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu klasifikācijas,marķēšanas un iepakojšanas kārtība”;*
- *LR KM noteikumi Nr.400“Noteikumi par vides kvalitātes normatīviem degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un parvietojamajām cisternām”.*

16. Cita informācija.

Nodrošināt lai tiktu ievērotas valsts likumdošanas prasības. Nodrošināt, lai operators saprastu uzliesmošanas bīstamību. Pirms produkta lietošanas jebkurā jaunā procesā vai eksperimentā jāpārskata materiālu savietojamība un jāveic drošības apmācība. Dokumentā sniegtās ziņas ir ticamas dokumenta izdošanas laikā. Kaut arī šis dokuments ir sagatavots ar pienācīgu rūpību, mēs neuzņemamies atbildību par ievainojumiem vai bojājumiem, kas radušies tā lietošanas laikā .

DATI PAR BĪSTAMĪBU

Vielas klasifikācija:

- *CPL (direktīva 67/548/EEC)*

- GHS (regula 1272/2008)

Xn; R20 - Xi; R38 - Carc. Cat. 3; R40 - N; R51/53 - Xn; R65

Flam. Liq. 3; H226 - Asp. Tox. 1; H304 - Skin Irrit. 2; H315 - Acute Tox. 4;

H332 - STOT RE 7; H373 - Carc. 2; H351 - Aquatic Chronic 2; H411

Etiķetes elementi atbilstoši regulai 1272/2008 (GHS)

Nosaukums: **Dīzeļdegviela**

EC Nr.: 269-822-7, CAS Nr.: 68334-30-5

Signālvārds: *Bīstami*

Piktogramma:

GHS02

GHS08

GHS07

GHS09

Bīstamības frāzes: H226

H304

H315

H332

H351

H373

H411

Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

Var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos.

Kairina ādu.

Kaitīgs ieelpojot.

Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi.

Var izraisīt orgānu bojājumus.

Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.